

Roslagspartiets motion nr 7 till kommunfullmäktige i Österåkers Kommun, tillsätt en arbetsgrupp som ska jobba med ny vision för Österåkers skolor.

Yrkan

Inför skolreformen 2008 behöver Österåkers skola en ny vision med ny konkurrenskraft. Roslagspartiet yrkar att Kommunfullmäktige i Österåker med denna motion som underlag beslutar:

:

- Att tillsätta en speciell arbetsgrupp som arbetar oberoende av skolans dagliga skötsel med målet att skapa en hållbar och hos väljarna förankrad vision för Österåkers kommunala skola.
- Att gruppens sammansättning bör bestå av någon eller några rektorer, skolkunnig tjänsteman t.ex. förvaltningschefen, kommunrevisor, marknads- och varumärkeskunnig person samt någon eller några personer från utbildningsnämnden.
- Att gruppen bör redovisa sitt resultat till skolnämnden som efter beslut för detta vidare till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.
- Att gruppen måste ges tillräckliga ekonomiska resurser för att kunna genomföra oberoende mätningar hos kommunens innevånare avseende de frågor som påverka utvecklingen av en vision och långsiktig inriktning för en konkurrenskraftig skolverksamhet.

Bakgrund och underlag för motionen

Grundregeln idag är att gymnasieelever skall gå i gymnasiet i sin hemkommun. Om det nationella programmet eller inriktningen inte erbjuds där (eller om skolan är fristående) har eleven rätt att söka sig till en annan kommun. Just nu förbereds på utbildningsdepartementet en ändring av skollagen så att man utan begränsningar skall kunna välja skola över hela landet. Österåkers kommun har varit generös med att föra över skolpengen till andra kommuner – men ändringen i skollagen kan ändå få stora effekter på vår skola.

Roslagspartiet

Friskolorna har varit en bra väckarklocka i konkurrensen om eleverna. De har bidragit till att den kommunala skolan måste betrakta eleverna och föräldrarna som kunder till skolan och erbjuda en konkurrenskraftig produkt. Kommunala skolor i olika kommuner har även de konkurrerat om elevernas skolpeng även om de funnits skyddsnet genom att det inte är någon självklarhet att en elev skall lämna den egna kommunens skola om samma linje erbjuds i hemmakommunen.

Österåkers kommun har i det avseende varit generös och i stor utsträckning släppt elever till andra kommuner. Idag går ca 50 % av kommunens gymnasielever i en annan kommuns skola med skattepengar från Österåkers kommun som betalning och med minskade resurser i hemmakommunen som konsekvens.

Man skulle kunna tro att vår kommun därmed är väl förberedd för den ökade konkurrens som förändringen av skollagen sannolikt innebär och att lagförändringen inte kommer att påverka vår kommuns skola. Sannolikt är detta fel men låt oss först sätta ett större perspektiv på skolans roll för kommunen.

Skolan som del av kommunens varumärke

Skolan är en av de funktioner i kommunen som, direkt eller indirekt, påverkar de flesta av kommunens innevånare. En väl fungerande skola är så viktigt så att det finns anledning att förutsätta att den tom påverkar in- och utflyttning till kommunen inte bara av privatpersoner utan även för företag och därmed har en direkt påverkan av kommunens skatteunderlag och därmed beskattningen av kommuninnevånarna.

Ett varumärke påverkas inte bara av fakta dvs. i skolans fall av meritvärden, lärartäthet, lärarutbildning, kvalitetsmätningar och andra faktorer som mäts. Ett varumärke påverkas i lika hög grad av attityder från elever, föräldrar och lärare för att nämna några grupper. Självklart skapas attityder utifrån produktens egenskaper men attityder ägs av väljarna och måste respekteras. Negativa attityder eller kritik är ofta ett tecken på att den produkt som efterfrågas inte är den som levereras – och detta handlar sannolikt om mer än meritvärde.

Det finns anledning att tolka den debatt som pågår.

När föräldraföreningen i Sjökarby i ett debattinlägg riktar skarp kritik mot kommunens skola går det inte att bemöta detta med en diskussion om uppnådda meritvärden eller andra fakta. Debattinlägget är ett uttryck för en åsikt om skolan som måste tas på allvar och rättas till. Negativa åsikter är exempel på bristande tro på kommuns skola och varumärke.

När lärare och elever på Röllingby är kritiska till att elever flyttas till friskola är detta ett exempel på att kommunens politiker har fatta felaktiga marknadsbeslut som i sin förlängning kan ytterligare stärka utflykten från kommunen om konkurrenskraften från andra kommuner är starkare än vår egen.

Roslagspartiet

När kommunens revisorer ber fristående revisorer att granska delar av skolans verksamhet är det ett tecken på att inte allt står rätt till och som måste tas på allvar.

När lärarförbundets ordförande skriver en kritisk debattartikel måste detta utvärderas och orsakerna karläggas.

Som marknadsförare och varumärkesutvecklare lär man sig att marknaden har alltid rätt och att den kanske viktigaste uppgiften är att läsa av marknaden och skapa en efterfrågad produkt. Att lyssna och åtgärda borde vara politikernas största uppgift i skolfrågan.

Skollagen ger både begränsningar och möjligheter men vår diskussion handlar om hygienfaktorer istället för visionärt tänkande.

Eftersom skollagen och skolverket till stora delar reglerar skolans verksamhet begränsas naturligtvis kommunens frihet i att marknadsanpassa skolan. Med det finns ändå utrymme för visionärt och marknadsanpassat tänkande.

Men istället för att föra en visionär debatt handlar debatten om hygienfaktorer. Det är nämligen så att väljarna har rätt att kräva bra meritvärden, rimlig lärartäthet, bra och utvecklande arbetsmiljö för elever och lärare och det som bl.a. redovisas i kvalitetsmätningarna nöjda lärare, elever och föräldrar. Detta är vad marknadsföraren kallar hygienfaktorer dvs. faktorer som egentligen inte stärker skolan konkurrenskraft utan är, eller borde vara självklarheter. Lika självklart som att en bil går att köra med.

Det som i framtiden sannolikt kommer att skapa en konkurrenskraftig skola är väl fungerande hygienfaktorer tillsammans med ett visionärt tänkande och en tydlig och efterfrågad profil för vår skola.

Konkurrensen kommer att öka

I en artikel tidigt 2007 redovisas att Stockholms stad skärper kraven för fast anställning i kommunens skolor. I Stockholm beräknas två av tio lärare vara obehöriga. Ett enligt vår kommuns mått mätt rimlig siffra. Ändå ställer Stockholms kommun ökade krav och kommer inte att anställa några obehöriga lärare. Detta är ökad konkurrens på en ren hygienfaktor. Roslagsbanan tar 30 minuter till Stockholm vilket gör det lätt för våra elever att söka sig bort från kommunen.

De föräldrar som har barn som skall börja i Gymnasiet har under en tid fått reklam för ett antal olika gymnasier med tydliga profiler. Detta samtidigt som vi för en debatt om Röllingby som dels genom skolans fysiska egenskaper dvs. byggnaden, dels debatten kring att flytta två utbildningar knappast stärker Österåkers Gymnasium som konkurrenskraftigt varumärke.

I en debattartikel i Dagens Nyheter säger vår statsminister att han under mandatperioden kommer att tillföra kommuner och landsting betydande resurser som skall gå till förstärkning av välfärden och att dessa inte får skiftas mot skattesänkning av kommunernas politiker. Även

Roslagspartiet

om detta handlar om välfärden är det intressant att notera därför att skattesänkningen i vår kommun skulle kunna ha använts till att skapa en mer konkurrenskraftig skola.

Även om kommunen redan har varit generös med att föra över skolpengen till andra kommuner finns det anledning att den förändring i skollagen som sannolikt kommer 2008 ytterligare kommer att öka trycket på vår kommun med risk för ytterligare utflyttning genom att konkurrenternas marknadsföringsinsatser kommer att öka.

Ny vision med ny konkurrenskraft kräver nya beslutsunderlag.

För den som inte arbetar med marknadsföring och affärsutveckling kan det förefalla som om visioner skapas enbart utifrån ett kreativt idétänkande. Det är sant att det kreativa idétänkandet är en viktig del men denna del av arbetet måste till lika stor del baseras på marknadskunskap utifrån ett användarperspektiv dvs. när det gäller skolan utifrån perspektivet hur elever och föräldrar ser på vår skolas konkurrentkraft.

I det visionära arbetet räcker det inte med kunskap om hur nöjda våra elever är med sin skola eller vilka meritvärden som nås därför att dessa inte mäter hela konkurrensperspektivet vilket är en nödvändighet för att kartlägga problem och möjligheter.

Naturligtvis har skolans rektorer bra kunskap om sina konkurrenter men rektorer, tjänstemän, skolnämnd och andra politiker måste få andra underlag att arbeta utifrån nämligen faktiska underlag om användarnas åsikter.

Det sista är speciellt viktigt – användarnas åsikter. Det är nämligen den uppgiften kommunens politiker har. Att inom ramen för skollagen skapa en skola som motsvarar användarnas krav.

Undersökningsredskapet Cockpit som kommunen använder har positiva sidor men syftar till att ge politiker, rektorer och personal ett bredare och mer tillgängligt underlag för planering och styrning av verksamheten. Det räcker inte som underlag för en konkurrenskraftig och hos kommuninnevånarna förankrad långsiktig och hållbar vision för vår skola.

En möjlig metod är en så kallad *Problem Detection Study* som utgår från att användaren (elever och föräldrar) beskriver problemen vilket ger en möjlighet för rektorer och politiker att utveckla lösningar på dessa och därigenom skapa en bättre produkt och en i verkligheten förankrad vision.

Tillsätt en arbetsgrupp som arbetar med visionen

Skolans kort- och långsiktiga utveckling ur ett nytt konkurrensperspektiv kräver en speciell arbetsgrupp som arbetar oberoende av skolans dagliga skötsel med målet att skapa en hållbar och hos väljarna förankrad vision för Österåkers kommunala skola.

Roslagspartiet

Gruppens sammansättning bör bestå av någon eller några rektorer, skolkunnig tjänsteman t.ex. förvaltningschefen, kommunrevisor, marknads- och varumärkeskunnig person samt någon eller några personer från utbildningsnämnden.

Gruppen bör redovisa sitt resultat till skolnämnden som efter beslut för detta vidare till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Gruppen måste ges tillräckliga ekonomiska resurser för att kunna genomföra oberoende mätningar hos kommunens innevånare avseende de frågor som påverka utvecklingen av en vision och långsiktig inriktning för en konkurrenskraftig skolverksamhet.

Roslagspartiet

Roslagspartiet